

Asia: VN/7196/2021

Lausuntopyyntö naisten ja tyttöjen sukuelinten silpomisen ja sen valmistelun rangaistavuuden selkeyttämistä, tapon syyteoikeuden vanhentumista ja lapsensurman kumoamista koskevasta HE-luonnoksesta

Lausunnonantajan lausunto

1. Naisten ja tyttöjen sukuelinten silpomista koskevat kommentit ja huomiot

Suomen ortodoksinen kirkko kiittää mahdollisuudesta lausunnonantoon. Kirkko toteaa alkuun yleisesti, että naisten, lasten ja kenen tahansa heikommassa asemassa olevien suojeleminen ja hoiva on minkä tahansa yhteiskunnan perustavin ja oleellisin mittari. Kaikkien meidän vastuullamme on työskennellä heikommassa asemassa olevien naisten ja lasten olojen parantamiseksi. Kirkko toivottaa tervetulleeksi kaikki lääketieteelliset edistysaskeleet, joiden avulla ihmisten elämää voidaan suojella ja parantaa sairauksista ja vammoista.

Naisen sukuelimen silpomisessa on kysymys erityisen vakavasta henkilökohtaisen koskemattomuuden loukkauksesta.

Toimet, joilla tahallisesti, väkivalloin ja vailla tosiasiallista suostumusta, puututaan tytön tai naisen terveeseen kehoon eivät ole perusteltuja eivätkä hyväksyttäviä. Fyysisten vammojen, kivun ja elinikäisten päivittäistä elämää vaikeuttavien vaurioiden lisäksi psyykkisten ongelmien syntyyn silpomisen läpikäyneillä voi vaikuttaa muun muassa tytön tai naisen sosioekonominen asema, kulttuuritausta, koulutus, ikä, siirtolaisuus, perinteen hyväksyttävyyys ympäröivässä yhteisössä, terveydenhuollon edustajien asenteet ja lainsäädäntö perinteen suhteen.

Helsingin käräjäoikeuden lausunnossa viitataan korkeimman oikeuden ratkaisuun KKO 2008:93, että tytön ympärileikkaus tosiasiallisesti merkitsee tämän sukuelinten silpomista ja on siten selvästi vakavampaa kajoamista heidän ruumiilliseen koskemattomuuteensa kuin asianmukaisesti suoritettu pojan ympärileikkaus.

Suomen ortodoksinen kirkko tiedostaa KKO:n ratkaisun tavoin, että naisten ja tyttöjen sukuelinten silpomisella, josta on aiemmin käytetty termiä tyttöjen ympärileikkaus, on kysymys lähtökohtaisesti törkeäksi pahoinpitelyksi luokiteltavasta menettelystä, jota ei voida missään olosuhteissa oikeuttaa uskonnollisilla ja sosiaalisilla syillä, eikä sitä ole perusteltua rikosoikeudellisessa arvioinnissa rinnastaa poikien ympärileikkaukseen.

Kirkko korostaa työryhmän tavoin tiedotuksen, koulutuksen ja ennaltaehkäisyn merkitystä. Kotouttamisen keinot työryhmän esityksessä mainittuihin riskissä oleviin ”suljettuihin yhteisöihin” vaikuttamiseen ovat avainasemassa tässä aihepiirissä.

2. Naisten ja tyttöjen sukuelinten silpomisen valmistelua koskevat kommentit ja huomiot

Tunnistamme, että lakimuutoksessa on kysymys kulttuuriseen- ja uskonnolliseen siveyskäsitteeseen liittyvän silpomisen kriminalisoinnista, eikä se liity lääketieteellisiin perusteisiin tehtäviin toimenpiteisiin. Lain määritelmään on selkeästi kirjattava tarkemmin lääketieteelliset syyt.

3. Rikosoikeudellista vanhentumista koskevat kommentit ja huomiot

Ei kommentoitavaa

4. Lapsensurmaa koskevat kommentit ja huomiot

Suomen ortodoksinen kirkko toteaa, että vastasyntyneen lapsen oikeus elämään on yhdenvertainen muun ikäisiin ihmisiin nähden, eikä murhan vakavuus voi riippua uhrin iästä.

Kirkko pitää tärkeänä HE-luonnoksessa korostettua asiaa, että muutoksen myötä syyntakeisuusarviointi olisi lapsensurmasäännöksen tarkoittamissa tilanteissa syytä tehdä.

5. Kommentit ja huomiot esitysluonnoksen johdosta muihin lakeihin tehtäviin muutoksiin

Ei kommentoitavaa

6. Muut esitykseen liittyvät kommentit ja huomiot

Suomen ortodoksinen kirkko kiittää lausuntomahdollisuudesta.

Räsänen Antti
Suomen ortodoksinen kirkko

Vartiainen Merja
Suomen ortodoksinen kirkko - Antti Räsänen, Kasvatus- ja koulutuspäällikkö